

**ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNYCH
W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM
UL. POZNAŃSKA 43**

□

□

□

□

***INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO***

SPIS TREŚCI

Postanowienia i cel opracowania	str. 4
Podstawowe pojęcia i definicje	str. 4
I. Charakterystyka i dane ogólne budynków Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim	str. 8
II. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej	str. 12
III. Zagrożenia pożarowe pomieszczeń oraz przyczyny powstawania pożarów	str. 18
IV. Zabezpieczenie przeciwpożarowe pomieszczeń	str. 20
V. Zasady zabezpieczania prac pożarowo niebezpiecznych	str. 24
VI. Wyposażenie budynków i pomieszczeń w podręczny sprzęt gaśniczy	str. 28
VII. Szkolenie przeciwpożarowe	str. 31
VIII. Postępowanie w wypadku pożaru	str. 33
IX. Zasady wyposażania obiektów w stałe urządzenia gaśnicze oraz instalację sygnalizacyjno-alarmową	str. 36
X. Odpowiedzialność służbowa i karna za nieprzestrzeganie przepisów przeciwpożarowych	str. 37
XI. Postanowienia końcowe	str. 38

ZAŁĄCZNIKI

nr 1 – Wzór zezwolenia na przeprowadzenie prac spawalniczych itp. prac z otwartym ogniem	str. 39
nr 1a – Wzór protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych	str. 41

- nr 2** – Wzór oświadczenia o wstępnym przeszkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej ..... **str. 43**
- nr 3** – Wzór zaświadczenia o odbytym przeszkoleniu podstawowym z zakresu ochrony przeciwpożarowej ..... **str. 44**
- nr 4** – Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego ..... **str. 45**
- nr 5** – Instrukcja alarmowa w przypadku powstania pożaru ..... **str. 46**
- nr 6** – Wykaz wybranych przepisów i norm dotyczących ochrony przeciwpożarowej.
Stan prawny na dzień 31 sierpnia 2015 r. .... **str. 49**
- nr 7** – Znaki ewakuacyjne.
- nr 8** – Plan sytuacyjny Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim.
- nr 9** – Plany ewakuacyjne.

POSTANOWIENIA I CEL OPRACOWANIA

1. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego została opracowana na podstawie przepisów i wytycznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Wykaz obowiązujących przepisów i norm podano w załączniku nr 6.
2. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego ma na celu:
  - a) zapoznanie użytkowników budynków Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim ul. Poznańska 43 z informacjami i pouczeniami o zasadach bezpieczeństwa pożarowego,
  - b) zapoznanie użytkowników budynków i zatrudnionego w Zespole Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim personelu z zasadami postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
  - c) przygotowanie personelu i użytkowników Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim do organizacji i przygotowania ewakuacji w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
3. Z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego należy zapoznać pracowników zatrudnionych w Zespole Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim w ciągu 1 miesiąca od wprowadzenia jej w życie, a nowo przyjętych z chwilą zatrudnienia, przyjmując od nich pisemne oświadczenie wg załącznika nr 4.

PODSTAWOWE POJĘCIA I DEFINICJE

1. Bezpieczeństwem pożarowym nazywamy stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.
2. Zagrożeniem pożarowym nazywamy zespół czynników wpływających na powstawanie i rozprzestrzenianie się pożaru, a przez to na bezpieczeństwo życia ludzi i zwierząt lub mienia.
3. Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:
  - a) mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi, określane jako ZL,
  - b) produkcyjne i magazynowe, określane jako PM,
  - c) inwentarskie (służące do hodowli inwentarza), określane jako IN.

4. Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:
  - a) ZL I – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
  - b) ZL II – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
  - c) ZL III – użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,
  - d) ZL IV – mieszkalne,
  - e) ZL V – zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.
5. Gęstość obciążenia ogniowego – to energia cieplna wyrażona w megadżulach, która może powstać przy spaleniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażona w metrach kwadratowych. Zasady obliczania obciążenia ogniowego zawiera PN – B – 02852.
6. Polskie Normy – to normy wprowadzone do obowiązkowego stosowania.
7. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym – to prace remontowo – budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo – budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.
8. Instalacja sygnalizacyjno – alarmowa – to instalacja automatycznego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze.
9. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu – to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
10. Sprzęt i urządzenia ratownicze – to przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia związane na stałe z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej oraz innego miejscowego zagrożenia.
11. Strefa pożarowa – to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

12. Stałe urządzenie gaśnicze – to urządzenia związane na stałe z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru.
13. Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych – to urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.
14. Teren przyległy – to pas terenu wokół obiektu, o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów z uwagi na wymagania bezpieczeństwa pożarowego określone w przepisach techniczno – budowlanych.
15. Warunki ewakuacji – to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno – organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.
16. Materiały niebezpieczne pożarowo – to gazy palne, ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C), materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne, materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu, materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji, materiały mające skłonności do samozapalenia; inne materiały, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.
17. Pas przeciwpożarowy – to system drzewostanów różnej szerokości poddawanych specjalnym zabiegom gospodarczym i porządkowym lub powierzchni wylesionych i oczyszczonych do warstwy mineralnej.
18. Pompownia przeciwpożarowa – to pompownia zasilająca w wodę instalację lub sieć wodociągową przeciwpożarową.
19. Strefa zagrożenia wybuchem – to przestrzeń, w której może występować mieszanina substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości.
20. Zagrożenie wybuchem – to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

21. Urządzenia przeciwpożarowe – to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze systemów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych.
22. Zabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych – to zabezpieczenie przed utrzymywaniem się na drogach ewakuacyjnych dymu w ilości, która ze względu na ograniczenie widoczności, toksyczność lub temperaturę uniemożliwiłaby bezpieczną ewakuację.
23. W celu określenia wymagań technicznych i użytkowych wprowadzono następujący podział budynków na grupy wysokości:
- a) niskie (N) – do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,
  - b) średniowysokie (SW) – ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,
  - c) wysokie (W) – ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,
  - d) wysokościowe (WW) – powyżej 55 m nad poziomem terenu.

ROZDZIAŁ I

CHARAKTERYSTYKA I DANE OGÓLNE BUDYNKÓW ZESPOŁU SZKÓŁ TECHNICZNYCH W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM

1. Lokalizacja obiektu.

Zespół Szkół Technicznych leży przy ul. Poznańskiej 43. Budynek szkolny usytuowany jest w północno zachodniej części miasta. Budynek główny, administracja i duża sala gimnastyczna znajdują się we wschodniej części działki od strony ul. Poznańskiej. Wejście do budynku głównego jest od ul. Poznańskiej a do budynku laboratoryjnego i basenu od ul. Batorego. Wjazd na boisko szkolne (budynek główny) jest od ul. Poznańskiej a na boisko przy budynku laboratoryjnym i basenu jest od ul. Batorego.

2. Dane ogólne.

Budynki na terenie szkoły wykonane są z płyty betonowej, suporeksu i cegły a dach to konstrukcja żelbetonowa pokryty papą.

W obiektach występują następujące instalacje:

- elektryczna
- odgromowa
- wodno kanalizacyjna
- hydrantowa
- grzewcza
- instalacja gazowa (zaplecze kuchenne plus pomieszczenie Dyrektora szkoły) a)

Powierzchnie użytkowe:

Obiekt	Powierzchnia (m²)	Kondygnacje
Budynek główny - AB	3464	4 kondygnacje (całkowite podpiwniczenie)
Dyrektor szkoły – C	372	2 kondygnacje + podpiwniczenie
Administracja + Aula – D	1547	4 kondygnacje + podpiwniczenie
Duża sala gimnastyczna – E	1081	2 kondygnacje
Budynek laboratoryjny - GH	3000	3 kondygnacje + podpiwniczenie
Pomieszczenia gospodarcze – I	140	2 kondygnacje
Basen - F	1403	2 kondygnacje + podpiwniczenie

3. Kategoria zagrożenia ludzi.

Budynek Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

4. Warunki ewakuacji.

- długość dojsć ewakuacyjnych jest zachowana zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami (dopuszczalna długość dojścia wynosi 30 m przy jednym dojściu i 60 m przy wielu dojściach),
- długość przejść ewakuacyjnych – zachowana zgodna z przepisami (dopuszczalna długość przejścia wynosi 40 m),
- szerokości wyjść ewakuacyjnych – zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,

Należy stwierdzić, iż:

- długości i szerokości dojsć, przejść i wyjść ewakuacyjnych są zachowane,
- drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji zostały oznakowane zgodnie z Polską Normą PN – 92 / N – 01256 / 02
- w budynku głównym znajdują się dwie klatki schodowe, prowadzące przez całą wysokość budynku – szerokość użytkowa biegu schodów klatki schodowej spełnia wymagania obowiązujących w tym zakresie przepisów.

5. Usytuowanie Zespołu Szkół Technicznych w stosunku do siedzib służb ratowniczych.

Nazwa jednostki	Odległość (km)	Przybliżony czas dojazdu (min.)
Straż Pożarna ul Batorego	0,3	2
Policja ul Odolanowska	3,2	6
Pogotowie Ratunkowe ul Limanowskiego	2,4	5,5

6. Wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy.

Na wyposażeniu Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim znajdują się gaśnice proszkowe o masie środka gaśniczego po 6 kg przeznaczone do gaszenia pożarów grup w następującej ilości:

ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNYCH W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM
INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Miejsce usytuowania	Rodzaj gaśnicy	Ilość	Uwagi
Budynek główny - AB	gaśnica proszkowa 6 kg	11	
Dyrektor szkoły – C	gaśnica proszkowa 6 kg	1	
Administracja + Aula – D	gaśnica proszkowa 6 kg	7	
Duża sala gimnastyczna – E	gaśnica proszkowa 6 kg	2	
Budynek laboratoryjny - GH	gaśnica proszkowa 6 kg	13	
Pomieszczenia gospodarcze – I	gaśnica proszkowa 6 kg	2	kuchnia zaplecze gospodarcze ND1
Basen – F	gaśnica proszkowa 6 kg	2	

Laboratorium płytek – 1 gaśnica, Sala PO 1 gaśnica, Wice Dyrektor 1 gaśnica. Razem w Zespole Szkół Technicznych jest na wyposażeniu 38 gaśnic 6 kg .

Podręczny sprzęt gaśniczy rozmieszczony jest w miejscach widocznych i łatwo dostępnych.

Miejsca usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego oznakowane zostały zgodnie z obowiązującą Polską Normą PN – 92/ N- 01256/ 01

Podręczny sprzęt gaśniczy będący na wyposażeniu Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim posiada aktualne badania techniczne.

7. Zaopatrzenie wodne.

Obiekty Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim wyposażone są w wewnętrzną instalację hydrantową i tak:

- w budynku **GH** – 8 szt. □ 25 mm, **AB** – 8 szt. □ 52 mm, **D** – 2 szt. □ 52 mm, **E** – 2 szt. □ 52 mm, **F** – 2 szt. □ 52 mm, + 2 hydranty nazew. budynków o □ 75 mm.

Miejsca usytuowania szafek hydrantowych oznakowane jest zgodnie z obowiązującą Polską Normą PN – 92 / N01256 / 01

Wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru wynosi 20 dm³/s.

Zaopatrzenie wodne do celów gaśniczych do zewnętrznego gaszenia pożaru, na potrzeby straży pożarnej jest wystarczające (sieć wodociągowa miejska o ciśnieniu 4,5 AT a przy spadku do 2,8 AT).

8. Drogi pożarowe.

Droga pożarowa do budynku Zespołu Szkół Technicznych przebiega od ul. Batorego oraz drugi wjazd od ul. Poznańskiej.

9. Główny wyłącznik prądu elektrycznego.

Główne wyłączniki prądu elektrycznego usytuowane są przy wejściach do poszczególnych budynków.

Miejsca lokalizacji głównych wyłączników prądu oznakowane są zgodnie z Polską Normą.

10. Główny zawór gazu.

Główny wyłącznik gazu umieszczony jest przy budynku głównym (**AB**).

Miejsca lokalizacji głównego zaworu gazu oznakowane są zgodnie z Polską Normą.

11. Instrukcje przeciwpożarowe i wykazy telefonów alarmowych.

Na terenie Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim w widocznych miejscach wywieszane są wykazy telefonów alarmowych oraz instrukcje postępowania na wypadek pożaru.

12. Instalacja sygnalizacji pożaru i urządzenia oddymiające.

W budynkach Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim nie występują: instalacja sygnalizacji pożaru oraz urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych.

ROZDZIAŁ II

ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOPOŻROWEJ

1. Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego zajmowanych budynków i pomieszczeń.

Do obowiązków Dyrektora należy w szczególności:

- 1/ zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych oraz bezpiecznej eksploatacji instalacji i urządzeń stanowiących wyposażenie zajmowanego budynku i pomieszczeń,
- 2/ zapewnienie wyposażenia budynku i pomieszczeń w podręczny sprzęt gaśniczy oraz utrzymanie tego sprzętu w pełnej sprawności technicznej przez zapewnienie systematycznej konserwacji,
- 3/ zapewnienie osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji na wypadek pożaru,
- 4/ zapewnienie właściwego przeszkolenia przeciwpożarowego wszystkich pracowników,
- 5/ przygotowanie budynku do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej,
- 6/ ustalenie sposobów postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- 7/ nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników postanowień zawartych w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz w przepisach ogólnych,
- 8/ stosowanie odpowiednich sankcji w stosunku do pracowników winnych zaniedbań stwarzających możliwość powstania pożaru,
- 9/ przeprowadzanie okresowych analiz stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego w zajmowanym budynku i pomieszczeniach.
- 10/ podejmowanie wszelkich przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego zajmowanych pomieszczeń,

- 11/ wykonywanie zaleceń pokontrolnych wydawanych przez organy ochrony przeciwpożarowej oraz wdrażanie ustaleń, zmierzających do poprawy stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- 12/ wyznaczenie pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników oraz udzielania pierwszej pomocy, zgodnie z Art.. 209¹ Kodeksu Pracy.

2. Kierownik administracyjno-gospodarczy odpowiedzialny jest za Zabezpieczenie przeciwpożarowe pomieszczeń urządzeń i instalacji w obiektach użytkowanych przez Zespół Szkół Technicznych.

W szczególności kierownik administracyjno-gospodarczy obowiązany jest:

- 1/ dopilnować utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach zajmowanych przez Zespół Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim,
- 2/ zapewnić stałą konserwację urządzeń i instalacji elektrycznych, piorunochronowych, grzewczych i gazowych.
- 3/ wyposażyć budynki i pomieszczenia w określone przepisami ilości i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzenia przeciwpożarowe oraz zapewnić terminową konserwację tego sprzętu i urządzeń.

Urządzenia przeciwpożarowe (np. gaśnice, hydranty wewnętrzne) powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

- 4/ wyposażyć budynki i pomieszczenia w instrukcje alarmowe, instrukcje postępowania na wypadek pożaru, wykazy telefonów alarmowych, tablice informacyjne i znaki bezpieczeństwa (oznakowanie: dróg, wyjść, i kierunków ewakuacji, usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego, lokalizacji zaworów hydrantowych urządzeń elektrycznych, zakaz używania ognia otwartego, zakaz palenia tytoniu itp.).

5/ dopilnować, aby nie gromadzono na korytarzach i klatce schodowej jakichkolwiek przedmiotów utrudniających przejście oraz aby nie zastawiano lub kasowano wyjść zapasowych,

6/ przystosować odpowiednie pomieszczenia na archiwa, magazyny, pracownie, warsztaty i inne zaplecza gospodarcze.

3. Pracownicy zatrudnieni w pomieszczeniach zaplecza gospodarczego ponoszą odpowiedzialność za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego powierzonych im mienia, a w szczególności obowiązani są:

1/ przestrzegać zakazu palenia tytoniu i używania ognia otwartego w pomieszczeniach magazynowych, archiwach itp. pomieszczeniach,

2/ dopilnować, aby przed wejściem do tych pomieszczeń umieszczone zostały oznakowania zakazujące używania ognia otwartego i palenia tytoniu,

3/ dopilnować obecności i dostępności podręcznego sprzętu gaśniczego w wyznaczonych miejscach.

4/ przestrzegać zakazu instalowania przenośnych elektrycznych urządzeń grzewczych z odkrytym elementem grzewczym,

5/ przestrzegać zakazu przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0.5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą się nagrzewać do temperatury przekraczającej 100 °C,

6/ przestrzegać asortymentowego podziału materiałów magazynowych,

7/ po zakończeniu pracy dopilnować sprzątnięcia i zabezpieczenia pomieszczeń, wyłączenia spod napięcia wszystkich urządzeń elektrycznych i wygaszania oświetlenia.

4. Do obowiązków personelu sprzątającego należy:

1/ utrzymanie czystości przez systematyczne usuwanie śmieci i odpadów do odpowiednich pojemników poza teren sprzątanym pomieszczeń.

2/ dopilnowanie wygaszania oświetlenia oraz wyłączenia urządzeń elektrycznych nie przystosowanych do pracy ciągłej,

3/ zamknięcie pomieszczeń po zakończeniu sprzątnięcia i umieszczenie kluczy w ustalonym miejscu.

- 4/ nie układanie szmat na grzejnikach i przewodach centralnego ogrzewania. nie stosowanie do mycia podłóg benzyny i innych palnych rozpuszczalników.
- 5/ składowanie w ustalonych miejscach przyrządów do sprzątania,
- 6/ zgłaszanie przełożonemu stwierdzonych nieprawidłowości w przeciwpożarowym zabezpieczeniu pomieszczeń (nie wyłączone elektryczne urządzenia grzejne, maszyny, oświetlenie itp.).

5. Do obowiązków woźnego należy:

- 1/ kontrolowanie całego obiektu po zakończeniu pracy, a szczególnie miejsc, w których występuje zagrożenie pożarowe.
- 2/ znać rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, zewnętrznych punktów czerpania wody (hydrantów), dróg dojazdowych do budynków, miejsc o szczególnym zagrożeniu pożarowym, rozmieszczenie tablic rozdzielczo - bezpiecznikowych i głównego wyłącznika energii elektrycznej, wewnętrznych dróg i kierunków ewakuacyjnych.
- 3/ nie zezwalać na używanie podręcznego sprzętu przeciwpożarowego do celów niezgodnych z przeznaczeniem,
- 4/ nie dopuszczaniu do zastawiania dróg i wyjść ewakuacyjnych.
- 5/ codziennym sprawdzaniu, po zakończeniu pracy, czy nie występują oznaki tlenia lub palenia materiałów,
- 6/ sprawdzeniu stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego rejonów i miejsc pracy okresach remontów budynków (pomieszczeń lub instalacji),
- 7/ znajomość zasad alarmowania - w razie powstania pożaru - straży pożarnej i wyznaczonych pracowników - zgodnie z postanowieniami instrukcji alarmowej,
- 8/ podjęcie działań ratowniczo-gaśniczych do czasu przybycia jednostek straży pożarnej,
- 9/ zapewnienie porządku w czasie akcji ratowniczo - gaśniczej.

6. Inspektor bhp odpowiada za organizację i utrzymanie porządku oraz za stan i należyta eksploatację wszelkiego rodzaju instalacji i urządzeń technicznych, a w szczególności:

- 1/ inicjowanie organizowania i działalności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego terenów, budynku, i pomieszczeń w zakresie stanu bezpieczeństwa pożarowego
- 2/ prowadzenie okresowych i doraźnych kontroli terenów, budynku i pomieszczeń w zakresie stanu bezpieczeństwa pożarowego i zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz opracowywanie wniosków w tym zakresie dla Dyrektora Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim.
- 3/ przedstawianie Dyrektorowi Zespołu Szkół Technicznych wniosków o ukaranie pracowników winnych rażących zaniedbań w przestrzeganiu obowiązujących przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej oraz braku właściwego nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, instrukcji technologicznych itp..
- 4/ organizowanie i sprawowanie nadzoru nad prawidłowością rozmieszczenia i stanem technicznym przeciwpożarowych urządzeń zabezpieczających i podręcznego sprzętu przeciwpożarowego, prawidłowym wyznaczeniem i oznakowaniem dróg ewakuacyjnych, stanem środków łączności na potrzeby alarmowania pożarowego, stanem punktów czerpania wody na potrzeby gaśnicze oraz stanem dróg pożarowych,
- 5/ wyposażenie budynku i pomieszczeń w instrukcje alarmowe na wypadek pożaru, znaki ewakuacji i ochrony przeciwpożarowej oraz wywieszki z numerami telefonów alarmowych,
- 6/ opracowywanie projektów instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- 7/ współdziałanie z właściwymi komórkami jednostki organizacyjnej w zakresie ustalania warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego prowadzonych w pomieszczeniach jednostki organizacyjnej prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych,
- 8/ kontrolowanie służb porządkowo - ochronnych pod względem sprawności dozoru przeciwpożarowego,
- 9/ organizowanie szkolenia przeciwpożarowego pracowników,
- 10/ udział w pracach związanych z zamierzeniami inwestycyjno - remontowymi i technologicznymi jednostki organizacyjnej w zakresie oceny spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej oraz udział w komisjach odbiorczych,

- 11/ udział w postępowaniu po pożarowym,
- 12/ prowadzenie działalności popularyzatorskiej ochrony przeciwpożarowej.
- 13/ współdziałanie w przygotowaniu jednostki organizacyjnej na potrzeby obrony cywilnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

7. Wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko służbowe, obowiązani są do przestrzegania nakazów i zakazów dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń, a w szczególności:

- 1/ znać obowiązujące przepisy w zakresie zapobiegania pożarom i ich zwalczania, w tym także postanowienia niniejszej instrukcji oraz ściśle je przestrzegać,
- 2/ dbać o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego na swoim stanowisku pracy,
- 3/ niezwłocznie zawiadomić osoby odpowiedzialne za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostce o wszelkich spostrzeżonych brakach, które mogą być bezpośrednio lub pośrednio przyczyną powstania pożaru,
- 4/ brać udział w okresowym szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 5/ brać udział w akcjach ratowniczo - gaśniczych, podporządkowując się w tym zakresie kierującemu akcją.
- 6/ wykonywać polecenia przełożonych i pracownika prowadzącego sprawę ochrony przeciwpożarowej w zakresie podporządkowywania się wymogom przepisów przeciwpożarowych,
- 7/ nie pozostawiać bez dozoru włączonych do sieci elektrycznej maszyn i urządzeń oraz przenośnych urządzeń grzewczych nie przeznaczonych do pracy ciągłej,
- 8/ dopilnować, aby osoby postronne przebywające na terenie Zespołu Szkół Technicznych stosowały się do przepisów przeciwpożarowych.

ROZDZIAŁ III

ZAGROŻENIE POŻAROWE POMIESZCZEŃ ORAZ PRZYCZYNY POWSTAWANIA POŻARÓW

1. Niebezpieczeństwo powstania pożaru w pomieszczeniach Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim wynikać może z następujących przyczyn:

- 1/ porzucania nie wygaszonych niedopałków papierosów na materiały palne,
- 2/ pozostawiania nie wyłączonych odbiorników energii elektrycznej lub ustawienia ich w pobliżu materiałów palnych,
- 3/ niewłaściwego użytkowania i posługiwania się materiałami łatwopalnymi,
- 4/ niewłaściwej i nieterminowej konserwacji urządzeń i instalacji elektrycznych oraz piorunochronnych,
- 5/ niewłaściwej eksploatacji urządzeń elektrycznych i grzewczych,
- 6/ nieprzestrzegania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych,
- 7/ nieumyślnego lub celowego zaproszenia ognia przez uczniów.

2. Najczęściej występującymi przyczynami rozszerzania się pożarów są:

- 1/ palność elementów budowlanych i wystroju wnętrz (stropy, ściany działowe. palne wykładziny podłogowe itp.) pomieszczeń, w których znajdują się duże ilości materiałów palnych,
- 2/ niewłaściwe składowanie materiałów technicznych, piśmiennych lub innych materiałów palnych,
- 3/ brak lub niesprawność podręcznego sprzętu gaśniczego do likwidacji pożaru w zarodku,

- 4/ nieznajomość zasad i sposobu likwidacji pożaru w zarodku przez pracowników,
- 5/ brak środków alarmowych i odpowiedniej łączności z Jednostką Ratowniczo - Gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej.

3. Zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego podczas pożaru wynika z następujących zjawisk i warunków:

- 1/ zatrucia wydzielającymi się gazami toksycznymi podczas tlenia i palenia się materiałów palnych, a szczególnie tworzyw sztucznych,
- 2/ oparzeń ciała przez płomienie oraz rozgrzane przedmioty,
- 3/ silnego zadymienia dróg ewakuacyjnych,
- 4/ nieprzestrzegania obowiązujących zasad przygotowania wewnętrznych dróg ewakuacyjnych (zastawiania przedmiotami lub przekroczenie długości dojścia do wyjść ewakuacyjnych),
- 5/ używania płynów łatwopalnych do celów gospodarczych w warunkach niedozwolonych, a w szczególności przy używaniu ognia otwartego, iskrzących urządzeń elektrycznych i braku wentylacji.

ROZDZIAŁ IV

ZABEZPIECZENIE PRZECIWOŻAROWE POMIESZCZEŃ

1. W pomieszczeniach Zespołu Szkół Technicznych jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działań ratowniczych lub ewakuacji, a w szczególności:

- 1/ używanie ognia otwartego i palenie tytoniu w strefach zagrożonych pożarem lub wybuchem.
- 2/ wrzucanie niedopałków papierosów lub zapalek do koszy na śmieci.
- 3/ przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C oraz od przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej,
- 4/ użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.
- 5/ stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0.05 m od żarówki,
- 6/ instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtykowe - bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- 7/ składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej, służących ewakuacji,
- 8/ zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
- 9/ pozostawianie po zakończeniu pracy nie wyłączonych maszyn i urządzeń elektrycznych oraz oświetlenia, z wyjątkiem oświetlenia nocnego,

10/ zakładanie prowizorycznych instalacji elektrycznych oraz dokonywanie napraw instalacji elektrycznej przez osoby nieuprawnione,

11/ uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:

- urządzeń przeciwpożarowych, takich jak: gaśnice, hydranty wewnętrzne itp.,
- wyjść ewakuacyjnych,
- wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

2. Materiały palne znajdujące się wewnątrz budynku lub na terenie przyległym do niego powinny być używane oraz przechowywane w sposób nie naruszający bezpieczeństwa ludzi oraz mienia.

3. Przy używaniu lub przechowywaniu materiałów palnych należy przestrzegać następujących zasad:

- 1/ materiały powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub w skutek wzajemnego oddziaływania.
- 2/ ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C (alkohole, benzyna, rozpuszczalniki) należy przechowywać w pojemnikach wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia oraz powinny być dodatkowo zabezpieczone przed stłuczeniem, 3/ nie należy przechowywać materiałów niebezpiecznych pożarowo na poddaszach, w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych,
- 4/ podczas przechowywania cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C w pomieszczeniach budynków zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi należy przestrzegać następujących zasad :
  - a) w jednej strefie pożarowej, zakwalifikowanej do kategorii ludzi innej niż ZL IV oraz o przeznaczeniu innym niż handlowo - usługowe, jest dopuszczalne przechowywanie do 10 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 21 °C oraz 50 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu 21 - 55 °C
  - b/ przy stosowaniu w pomieszczeniach cieczy o temperaturze poniżej 21 °C należy zapewnić skuteczną wentylację.

4. Instalacje i urządzenia elektryczne powinny odpowiadać obowiązującym przepisom i normom, a w szczególności:

- a) główny wyłącznik energii elektrycznej powinien być wyraźnie oznakowany.
- b) szafki mieszczące tablice rozdzielcze (rozdzielnice) z bezpiecznikami wykonane z materiału niepalnego, należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych,
- c) wszystkie obwody na tablicy powinny być opisane i oznakowane, bezpieczniki dostosowane do obciążeń, wkładki topikowe oryginalne,
- d) wszystkie elektryczne gniazda wtykowe i przełączniki instalowane na palnym podłożu winny posiadać niepalną podkładkę.

5. Podczas eksploatacji instalacji elektrycznych na terenie Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim zabrania się:

- 1/ naprawiania uszkodzonych bezpieczników, (wskazane jest stosowanie nadmiarowych wyłączników instalacyjnych),
- 2/ wykonywanie prowizorycznej instalacji elektrycznej oraz korzystania z uszkodzonych gniazdek, wyłączników, przedłużaczy itp.,
- 3/ włączania do sieci zbyt wielu urządzeń elektrycznych, co może spowodować przeciążenie sieci,
- 4/ pozostawienia bez dozoru włączonych do sieci grzejników (za wyjątkiem dopuszczalnych do pracy, bez dozoru, przez producenta) grzałek, lutownic i innych urządzeń elektrycznych będących własnością pracownika,
- 5/ ustawiania grzejnych urządzeń na przedmiotach i materiałach palnych, oraz w odległości bliższej niż 50 cm od materiałów palnych,
- 6/ zastawiania różnymi przedmiotami dojść do czynnych tablic rozdzielczych wyłączników przełączników itp. urządzeń elektrycznych,
- 7/ ustawiania telewizorów, monitorów komputerowych, silnych źródeł światła itp. w odległości mniejszej niż 50 cm od materiałów łatwo zapalnych (kotary, firanki, zasłony),
- 8/ eksploatacja instalacji i urządzeń, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania się ognia.
Instalacja elektryczna i odgromowa powinna być poddawana okresowym przeglądom i badaniom - co najmniej raz na 5 lat (badania skuteczności zerowania - zadziałania szybkiego wyłączenia, pomiary oporności izolacji

instalacji elektrycznej, pomiary oporności uziemienia instalacji odgromowej).

Wszystkie prace konserwacyjno - naprawcze oraz pomiary instalacji elektrycznej i odgromowej mogą być wykonywane tylko przez osoby posiadające stosowne uprawnienia kwalifikacyjne w tym zakresie.

6. Z przewodów dymowych, od palenisk opalanych paliwem stałym, należy usuwać zanieczyszczenia, co najmniej 4 razy w roku, a od palenisk opalanych paliwem ciekłym lub gazowym, co najmniej 2 razy w roku.

Z przewodów wentylacyjnych należy usuwać zanieczyszczenia, co najmniej raz w roku okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego powinny być poddawane przewody kominowe (dymowe, spalinowe i wentylacyjne).

7. Okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego powinna być poddawana instalacja gazowa.

8. Bezwzględny zakaz palenia tytoniu obowiązuje podczas wykonywania następujących czynności pożarowo niebezpiecznych:

- zmywania posadzek płynami i pastami łatwo palnymi,
- malowania farbami nitro, chloro - kauczukowymi, zabezpieczającymi itp.,
- przelewania cieczy palnych i tankowania paliwa,
- przenoszenia lub przewozu cieczy palnych i gazów palnych,
- porządkowania i spisów kontrolnych magazynów.

ROZDZIAŁ V

ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. Prace niebezpieczne pożarowo, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo - budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz budynków, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także wszelkie prace remontowo - budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.
2. Przed rozpoczęciem prac pożarowo niebezpiecznych Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim oraz wykonawca są obowiązani:
  - 1/ ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
  - 2/ ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
  - 3/ wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca pracy po zakończeniu pracy.
3. Szczegółowe zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa w pkt 1, jak również warunki uzyskiwania zezwolenia na ich przeprowadzenie, określa w odrębnej instrukcji Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim.
4. Przy wykonywaniu prac należy przestrzegać następujących zasad:
  - 1/ wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
  - 2/ prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,
  - 3/ w miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,

- 4/ po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym były wykonywane oraz rejony przyległe,
- 5/ prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- 6/ Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim jest obowiązany przed rozpoczęciem prac zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
- 7/ sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

Wytyczne dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych

W razie zamierzenia prowadzenia w budynkach i pomieszczeniach prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych, w szczególności takich jak:

- prace związane z używaniem aparatów i urządzeń do cięcia i spawania metali,
- prace malarsko - lakiernicze i impregnacyjne, wykonywane przy użyciu wyrobów lakierowych i impregnacyjnych łatwo zapalnych,
- prace wymagające użycia klejów o właściwościach pożarowych (wybuchowych),
- prace wymagające użycia ognia otwartego, a w szczególności do rozgrzewania substancji bitumicznych itp..

Podjęcie takich prac wymaga przestrzegania procedur}' szczególnej, a mianowicie:

- 1/ zamiar podjęcia prac pożarowo niebezpiecznych powinien być bezwzględnie skonsultowany z osobą zatrudnioną na stanowisku pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej jednostki organizacyjnej, w pomieszczeniach, której planuje się prowadzenie takich prac.
- 2/ osoba zatrudniona na stanowisku pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej po zgłoszeniu zamiaru realizacji takich prac dokonuje oceny stanu bezpieczeństwa pożarowego w miejscu przewidywanych prac oraz ocenia poziom zagrożenia pożarowego (wybuchowego) jakie mogą powodować te prace.
- 3/ po dokonaniu rozeznania, o którym mowa wyżej, osoba zatrudniona na stanowisku pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej ustala niezbędny zakres przedsięwzięć

organizacyjno - technicznych, mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru mogącego wynikać w toku prac,

- 4/ ustalenia niezbędnych warunków prowadzenia prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych dokonuje się w zezwoleniu na wykonanie prac niebezpiecznych pożarowo, według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 niniejszej instrukcji,
- 5/ wydanie zezwolenia na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo, które następuje po wykonaniu zaleconych prac zabezpieczających,
- 6/ przy prowadzeniu w pomieszczeniach prac spawalniczych obowiązuje stały dozór miejsca prowadzenia tych prac i jego najbliższego otoczenia, w czasie i na warunkach określonych każdorazowo przez osobę zatrudnioną na stanowisku pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej,
- 7/ po zakończeniu prac spawalniczych należy przeprowadzić dokładną kontrolę pomieszczeń, w których wykonywano te prace, oraz pomieszczeń sąsiednich, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek metalu, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt spawalniczy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

W obiektach szczególnie niebezpiecznych pod względem pożarowym lub mających palne elementy konstrukcyjne kontrolę taką należy ponowić po upływie 4, a następnie 8 godzin, licząc od czasu zakończenia prac spawalniczych.

Zalecenia prewencyjne w zakresie prac spawalniczych:

Przy ocenie stanu bezpieczeństwa pożarowego w miejscu prowadzenia prac spawalniczych należy zwracać uwagę w szczególności na następujące zagadnienia:

- a/ jakie są właściwości pożarowe składowanych w tym miejscu, stosowanych lub przerabianych materiałów palnych oraz które z nich, w jaki sposób i gdzie należy przemieścić poza obręb prowadzenia prac spawalniczych na czas ich trwania.
- b/ jakie istnieją w miejscu zaplanowanych prac spawalniczych urządzenia technologiczne, instalacje techniczne itp. i jakie środki należy zastosować do ich zabezpieczenia (np. oczyszczenie z substancji łatwo zapalnych, przewietrzenie, wentylowanie, uszczelnienie materiałem ognioodpornym itp.)
- c/ czy ze względu na charakter środowiska miejsca planowanych prac spawalniczych (stężenie gazów i par cieczy palnych, wybuchowe pyły itp.) nie zachodzi potrzeba dokonania poprzednio pomiarów tych stężeń.

d/ jakie należy przewidzieć sposoby zabezpieczenia wszystkich tych miejsc i urządzeń, z których nie można usunąć materiałów palnych, lub które mogą przenosić wysokie temperatury przez przewodnictwo cieplne.

Ze względu na zagrożenie wybuchowe zabronione jest wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w których wykonywano tego samego dnia prace malarskie lub impregnacyjne przy użyciu wyrobów lakierowanych i impregnacyjnych łatwo zapalnych lub inne prace przy użyciu substancji łatwo zapalnych.

Czas, po jakim można wykonywać prace spawalnicze uzależniony jest od szybkości całkowitego odparowania rozpuszczalników, którą producent wyrobów lakierowanych i impregnacyjnych określa zawsze jako czas schnięcia. W stosunku do tego czasu należy przyjąć minimum 12-godziną rezerwę bezpieczeństwa.

ROZDZIAŁ VI

WYPOSAŻENIE BUDYNKÓW I POMIESZCZEŃ W PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY

1. Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w zarodku, w pierwszej fazie ich powstania.
2. Do podręcznego sprzętu gaśniczego zalicza się wszelkiego rodzaju gaśnice (pianowe, proszkowe i śniegowe), małe agregaty gaśnicze (do 25 kg środka gaśniczego) oraz koce gaśnicze.
3. Obiekty powinny być wyposażone w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich, dotyczących gaśnic lub w gaśnice przewoźne.
4. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie.
5. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach przypada, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych:
  - 1/ na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
    - a/ zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,
    - b/ produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²,
    - c/ zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;
  - 2/ na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej niewymienionej w pkt. 1, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV
6. Gaśnice w obiektach muszą być rozmieszczone:

- 1/ w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, a w szczególności:
    - a/ przy wejściach do budynków,
    - b/ na klatkach schodowych,
    - c/ na korytarzach,
    - d/ przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
  - 2/ w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
  - 3/ w obiektach wielokondygnacyjnych – w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.
7. Przy rozmieszczaniu gaśnic muszą być spełnione następujące warunki:
- 1/ odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
  - 2/ do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
  - 3/ oznakowanie miejsc podręcznego sprzętu gaśniczego powinno być zgodne z Polską Normą: PN – 92 / N – 01256 / 01,
8. Gaśnice przenośne i przewożne, zwane dalej „gaśnicami”, powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno – ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku
9. Do przeprowadzania przeglądów, konserwacji i napraw podręcznego sprzętu gaśniczego uprawnione są koncesjonowane zakłady lub inne uprawnione przez producenta.
10. Przy ustalaniu rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:
- 1/ do gaszenia pożarów grupy A (w których następuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin itp.) stosuje się gaśnice pianowe lub proszkowe z indeksem A,

- 2/ do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych topiących się, np. benzyn, alkoholi, olejów, karbidu itp.) stosuje się zamiennie gaśnice pianowe, śniegowe lub proszkowe,
- 3/ do gaszenia pożarów grupy C (gazów palnych, np. propanu, acetylenu, gazu ziemnego itp.) stosuje się gaśnice proszkowe lub śniegowe,
- 4/ do gaszenia pożarów grupy D (metali lekkich, np. magnezu, sodu, potasu itp.) stosuje się gaśnice proszkowe przeznaczone do tego celu,
- 5/ do gaszenia pożarów grupy F (zwalczania pożarów łatwopalnych środków gotujących tj. pożarów tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych) stosuje się gaśnice pianowe przeznaczone do tego celu ze środkiem gaśniczym np. FETTEX.

11. Sposób uruchamiania gaśnic będących na wyposażeniu budynków Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim:

- zdjąć gaśnicę z wieszaka,
- zbliżyć się do źródła ognia,
- wyciągnąć zawleczkę zabezpieczającą,
- dyszę węża skierować na źródło ognia,
- nacisnąć dźwignię zaworu,
- skierować strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru (przy gaszeniu urządzeń elektrycznych – tylko do 1000 V, z odległości minimum 1 m).

UWAGA ! Z uwagi na syfonową konstrukcję gaśnica działa poprawnie wyłącznie w pozycji pionowej.

12. Sposób uruchamiania hydrantów wewnętrznych będących na wyposażeniu budynków Zespołu szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim:

- otworzyć drzwiczki szafki hydrantowej,
- rozwinąć wąż,
- otworzyć zawór poprzez odkręcenie pokrętła głowicy w lewo,
- strumień wody skierować na ogień,
- za pomocą prądownicy na końcu węża regulować strumień wypływającej wody,

UWAGA ! Nie wolno gasić wodą instalacji elektrycznej i urządzeń elektrycznych pod napięciem.

13. Podręczny sprzęt gaśniczy może być używany wyłącznie do celów ratowniczo – gaśniczych oraz szkoleniowych.

Po każdym uruchomieniu gaśnicę należy skierować do ponownego napełnienia.

ROZDZIAŁ VII

SZKOLENIE PRZECIWOPOŻAROWE

1. Udział w szkoleniu przeciwpożarowym jest obowiązkiem wszystkich pracowników zatrudnionych w Zespole Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim.
2. Szkolenie przeciwpożarowe prowadzi się jako:
  - 1/ wstępne przeszkolenie pracowników nowo przyjmowanych do pracy,
  - 2/ szkolenie okresowe.
3. Wstępne przeszkolenie pracowników nowo przyjmowanych polega na zapoznaniu ich z występującym w miejscu pracy zagrożeniem pożarowym i wybuchowym oraz z obowiązującymi w Zespole Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim przepisami z zakresu zapobiegania pożarom oraz zasadami postępowania na wypadek pożaru.
4. Szkolenie okresowe, w wymiarze minimum 4 godzin lekcyjnych, obejmuje następującą tematykę;
  - 1/ zagrożenie pożarowe występujące na tego rodzaju terenach, w budynkach, obiektach budowlanych i pomieszczeniach jakie użytkuje Zespół Szkół Technicznych oraz przyczyny, jakie mogą złożyć się na powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru w tego rodzaju obiektach,
  - 2/ zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
  - 3/ zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru,
  - 4/ rodzaje pożarów, środki gaśnicze, podręczny sprzęt gaśniczy i urządzenia przeciwpożarowe oraz sposób ich użycia w przypadku pożaru.
5. Szkolenie podstawowe pracowników należy ponawiać w okresach 5-letnich w celu przypomnienia zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego, zawartych w obecnie obowiązujących przepisach.
6. Pracownicy uczestniczący w szkoleniu przeciwpożarowym obowiązani są podpisać oświadczenia o zapoznaniu się z zasadami zapobiegania i zwalczania pożarów, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszej instrukcji.

Oświadczenia przechowuje się w aktach osobowych pracownika.

7. Szkolenie wstępne prowadzi pracownik odpowiedzialny za sprawy przeciwpożarowe, przyjmując oświadczenie od pracownika zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 2.

Dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności zawodowych, bez odbycia szkolenia wstępnego jest niedozwolone.

8. Szkolenia przeciwpożarowe musi prowadzić osoba spełniająca wymagania rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. tj. ukończone minimum szkolenie dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej prowadzone przez szkoły i ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej.

9. Szkolenie podstawowe prowadzi się również, jeżeli:

1/ wprowadzono nowe urządzenia techniczne, stwarzające szczególne zagrożenie przeciwpożarowe lub wybuchowe,

2/ wprowadzono istotne zmiany w przeciwpożarowym zabezpieczeniu zakładu,

3/ przeprowadzona kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej wykaże niski poziom znajomości przepisów przeciwpożarowych i zasad bezpieczeństwa pożarowego u pracowników.

10. Słuchacze szkolenia okresowego otrzymują zaświadczenia o ukończeniu szkolenia - załącznik nr 3.

ROZDZIAŁ VIII

POSTĘPOWANIE W WYPADKU POWSTANIA POŻARU

1. Alarmowanie.

- 1/ w wypadku powstania pożaru każdy pracownik obowiązany jest zaalarmować niezwłocznie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, pracowników objętego lub zagrożonego pożarem pomieszczenia, straż pożarną, policję oraz Dyrektora Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim,
- 2/ wykaz telefonów instytucji i osób, które należy zawiadomić o powstaniu pożaru oraz sposób przekazywania meldunku zawierają „instrukcje postępowania na wypadek pożaru” wywieszone w widocznych miejscach budynków Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim oraz wywieszki „telefony alarmowej
- 3/ przy telefonicznym alarmowaniu straży pożarnej należy dokładnie podać:
  - a/ adres, nazwę obiektu, piętro-gdzie znajduje się źródło pożaru,
  - b/ co się pali - np. pali się dach budynku, pali się szafa w pomieszczeniu biurowym itp..
  - c/ czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego. d/ nr. telefonu, z którego się mówi i swoje nazwisko.

2. Akcją ratowniczo - gaśniczą.

- 1/ pracownicy, którzy nie biorą udziału w alarmowaniu bezzwłocznie przystępują do likwidacji pożaru, posługując się podręcznym sprzętem gaśniczym i środkami gaśniczymi znajdującymi się w najbliższym otoczeniu,
- 2/ akcją ratowniczo - gaśniczą, do czasu przybycia straży pożarnej kieruje Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych lub osoba przez niego wyznaczona, względnie osoba najbardziej energiczna i opanowana, która objęła samorzutnie kierowanie akcją,

3/ kierujący akcją ratowniczo - gaśniczą obowiązany jest wystawić przed budynek jednego pracownika, którego zadaniem jest udzielenie pierwszej przybyłej jednostce straży pożarnej informacji dotyczących:

- źródła pożaru,
- punktów czerpania wody,
- miejsc szczególnie niebezpiecznych pożarowo oraz pomieszczeń z najbardziej wartościowym sprzętem.

4/ po przybyciu jednostki straży pożarnej kierujący akcją obowiązany jest podporządkować się dowódcy tej jednostki oraz poinformować go o sytuacji i wydanych poleceniach,

5/ wszystkich pracowników obowiązuje podporządkowanie się kierownikowi akcji ratowniczo - gaśniczej.

6/ pracownicy i uczniowie części budynku Zespołu Szkół Technicznych, na którego terenie powstał pożar obowiązani są do natychmiastowego brania udziału w akcji, natomiast pozostali pracownicy i uczniowie stosują się do poleceń swoich przełożonych,

7/ każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo - gaśniczej powinna pamiętać, że:

- a/ w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie,
- b/ należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem,
- c/ usunąć należy z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, cenne urządzenia, maszyny, dokumenty itp.,
- d/ nie należy otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza powoduje dalszy (czasem gwałtowny) rozwój pożaru,
- e/ szybkie i prawidłowe uruchomienie podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnic, hydrantów itp.) umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku tzn. w najmniejszej fazie jego rozwoju.

3. Ewakuacja.

W czasie ewakuacji ludzi i mienia należy przestrzegać następujących zasad:

1/ pierwszym obowiązkiem kierującego akcją ratowniczo - gaśniczą jest zorganizowanie natychmiastowego ratowania ludzi, których życiu grozi niebezpieczeństwo. Do tych czynności należy użyć wszelkich sił i środków.

2/ ewakuacji mienia dokonuje się wówczas, gdy:

- ruchomości są zagrożone bezpośrednio i nie można ich obronić,

- ruchomości utrudniają dostęp do ogniska pożaru lub ułatwiają rozszerzenie się pożaru.

3/ w pierwszej kolejności (po ewakuacji ludzi) ewakuować należy ważniejszą dokumentację, maszyny i urządzenia,

4/ rezygnować należy z ewakuacji urządzeń i mebli o dużych rozmiarach (szafy, stoły biurka itp.),

5/ ewakuowane mienie powinno być należycie strzeżone przez pracowników przed kradzieżą lub zniszczeniem,

6/ ewakuacja powinna być prowadzona równocześnie z akcją gaśniczą.

ROZDZIAŁ IX

ZASADY WYPOSAŻANIA OBIEKTÓW W STAŁE URZĄDZENIA GAŚNICZE, SYSTEMY SYGNALIZACJI POŻAROWEJ ORAZ DŹWIĘKOWE SYSTEMY OSTRZEGAWCZE

1. Na podstawie § 27 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 z 2010 r., poz. 719) budynki Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim przy ulicy Poznańskiej 43 nie są zobowiązane do wyposażenia w stałe urządzenia gaśnicze.
2. Na podstawie § 28 ust. 1 w/w rozporządzenia w budynkach Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim przy ulicy Poznańskiej 43 nie jest wymagany system sygnalizacji pożarowej.
3. Na podstawie § 29 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 z 2010 r., poz. 719) w budynkach Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim przy ulicy Poznańskiej 43 nie jest wymagany dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO).

ROZDZIAŁ X

ODPOWIEDZIALNOŚĆ SŁUŻBOWA I KARNA ZA NIEPRZESTRZEGANIE PRZEPISÓW PRZECIWPOŻAROWYCH

1. Za nieprzestrzeganie przez pracowników przepisów przeciwpożarowych stosuje się kary dyscyplinarne, przewidziane w art. 108 Kodeksu Pracy.
  2. Za wykroczenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej określone w art. 82 kodeksu wykroczeń, mogą być nakładane mandaty karne lub wnioski kierowane do Sądu Grodzkiego przez uprawnione osoby.
  3. Kary za spowodowanie pożaru: art. 163. § 1. Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać:
    - 1/ pożaru, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.
§ 4. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
- art. 164. § 1. Kto spowoduje bezpośrednio niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. § 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

ROZDZIAŁ XI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejszą instrukcję należy podać do wiadomości wszystkim pracownikom zatrudnionym w Zespole Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim.
2. Zapoznanie się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego winno być potwierdzone przez wszystkich pracowników na piśmie, według załączonego wzoru – załącznik nr 4
3. Instrukcja obowiązuje wszystkich pracowników oraz użytkowników znajdujących się na terenie Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim.
4. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej
5. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego wchodzi w życie z dniem podpisania

Załącznik nr 1

.....
(pieczęć nagłówekowa)

ZEZWOLENIE Nr .....

na przeprowadzenie prac spawalniczych itp. prac z otwartym ogniem (spawanie, cięcie, lutowanie, nagrzewanie itp.)

1. Miejsce pracy .....

2. Rodzaj pracy .....

3. Czas pracy, dnia ..... od godz. .... do godz. ....

4. Zagrożenie pożarowe – wybuchowe w miejscu pracy .....

.....

.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru – wybuchu

.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) P – pożarowe: .....

b) BHP .....

c) Inne .....

7. Sposób wykonania pracy

.....

.....

8. Odpowiedzialni za:

a) Przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac spawalniczych:

ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNYCH W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM
INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Nazwisko ..... Wykonano
Podpis .....

b) Wyłączenie spod napięcia *:

Nazwisko ..... Wykonano
Podpis .....

c) Dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów:

Nazwisko ..... Wykonano.
W miejscu prac nie występują niebezpieczne stężenia.
Podpis .....

d) Zastosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

Nazwisko ..... Przyjąłem do wykonania.
Podpis .....

Uwaga: * niepotrzebne skreślić.

9. Zezwalam na rozpoczęcie robót.

(zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8).

.....
(podpis wypisującego) (podpis kierownika)

10. Pracą zakończono dnia ..... godz.

.....

Wykonał .....

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót

Skontrolował

.....
(podpis)

.....
(podpis)

Uwaga: odbierający przekazuje zezwolenie kierownikowi, który wydał to zezwolenie.

Załącznik nr 1a

PROTOKÓŁ

zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych

1. Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje wykonanie spawania .....
.....
.....
2. Kategoria zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu.....
.....
.....
3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występująca w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac spawalniczych
.....
.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac spawalniczych
.....
.....
.....
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia toku prac spawalniczych.....
..
.....
.....
.....

6. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru.....

.....
.....

7. Osoba(-y) odpowiedzialna(-e) za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych .....

.....
.....
.....

8. Osoba(-y) odpowiedzialna(-e) za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac spawalniczych.....

.....
.....
.....

9. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu.....

.....
.....
.....

Podpisy członków komisji:

.....

.....

.....

(imię i nazwisko, zajmowane stanowisko)

Zespół Szkół Technicznych
w Ostrowie Wielkopolskim

.....
(Imię i Nazwisko)

Oświadczenie

Ja niżej podpisany(-a) niniejszym oświadczam, że zostałem(-am) przeszkolony(-a) w zakresie zapoznania z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, które zobowiązuję się przestrzegać.

Jednocześnie oświadczam, że znane mi są zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis)

Nazwa jednostki
organizującej szkolenie

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Niniejszym zaświadcza się, że w dniu .....

Pan(-i) ..... uczestniczył(-a)

w szkoleniu okresowym z zakresu ochrony przeciwpożarowej zorganizowanym
przez

.....

Ważność szkolenia: .....

Kierownik jednostki

szkolącej

Załącznik nr 4

Ostrów Wielkopolski, dnia .....

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zapoznałem(-am) się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego dla Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim przy ulicy Poznańskiej 43.

Lp.	Nazwisko i Imię	Podpis
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

INSTRUKCJA ALARMOWA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU

I. ALARMOWANIE

1. W przypadku powstania pożaru należy zachować spokój, nie wywoływać paniki i natychmiast zaalarmować okrzykiem: „PALI SIĘ - POŻAR !” innych pracowników, a także osoby postronne znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru oraz niezwłocznie zawiadomić telefonicznie straż pożarną.

2. Alarmując straż pożarną: **telefon alarmowy – 998 (112)** należy podać:
  - gdzie i co się pali (adres i nazwa obiektu),
  - czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
  - nazwisko i numer telefonu, z którego wzywa się straż pożarną.

- Uwaga! Odłożyć słuchawkę dopiero po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia i odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

3. Pracownik ochrony Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim lub osoba wyznaczona przez kierującego akcją ratowniczo - gaśniczą oczekuje przy wjeździe na teren szkoły na przybycie straży pożarnej, celem wskazania miejsca pożaru, najdogodniejszego dojścia oraz udzielenia innych informacji.

4. O powstałym pożarze należy ponadto powiadomić:

Policję ..... tel. 997

Dyrektora Zespołu Szkół Technicznych..... tel. 62 735 89 15

Kierownika Administracyjno – Gospodarczego ..... tel. 62 735 89 13

5. W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek, awaria) alarmować;

Pogotowie Ratunkowe ..... tel. 999

Pogotowie Energetyczne ..... tel. 991

Pogotowie Gazowe ..... tel. 992

Pogotowie Wodno – Kanalizacyjne ..... tel. 994

II. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

1. Równocześnie z alarmowaniem należy natychmiast przystąpić do gaszenia ognia przy pomocy znajdującego się w pobliżu sprzętu gaśniczego (gaśnice, hydranty pożarowe) i nieść pomoc zagrożonym osobom.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej należy podporządkować się poleceniom Dyrektora Zespołu Szkół Technicznych lub wyznaczonej przez niego osobie, która kieruje akcją.
3. Z chwilą przybycia straży pożarnej należy podporządkować się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki i udzielić niezbędnych informacji.
4. Każda osoba przystępująca do akcji powinna pamiętać, że: - w pierwszej kolejności należy ratować ludzi. Po opuszczeniu budynku szkoły obowiązuje zakaz rozchodzenia, a nauczyciele sprawdzają na podstawie dzienników lekcyjnych, czy wszyscy uczniowie zostali ewakuowani,
  - należy wyłączyć dopływ prądu i gazu do pomieszczeń objętych pożarem,
  - nie wolno otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi, okien i innych otworów w budynkach objętych pożarem, gdyż sprzyja to rozprzestrzenianiu ognia,
  - należy usuwać z zasięgu ognia materiały palne, cenne maszyny i ważne dokumenty,

- nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem, cieczy palnych substancji chemicznych reagujących z wodą np. karbidu, sodu, potasu i innych; należy stosować gaśnice śniegowe, proszkowe,
- umiejętne zastosowanie środków gaśniczych umożliwia szybkie ugaszenie pożaru.

III. ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA

Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim jest odpowiedzialny za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru.
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska, po zakończeniu działalności komisji, powołanej do stwierdzenia przyczyny powstania pożaru.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Na podstawie art. 25 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r., Nr 178, poz. 1380 – tekst jednolity) kierujący działaniem ratowniczym, ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, organizacji, podmiotów gospodarczych i osób fizycznych. Właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, powinien, co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzanie organizacji oraz warunków ewakuacji.

2. Właściciel lub zarządca obiektu powinien powiadomić właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, o których mowa w pkt. 2. nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

3. Niniejsza instrukcja alarmowa obowiązuje wszystkich pracowników i osoby postronne przebywające na terenie Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim.

4. Instrukcję opracowano na podstawie art. 4. ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r.
Instrukcja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wykaz wybranych przepisów i norm prawnych dotyczących
ochrony przeciwpożarowej.
stan prawny na dzień 31 sierpnia 2015 r.

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r., Nr 178, poz. 1380 – tekst jednolity).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r., Nr 12, poz. 68 – tekst jednolity).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 sierpnia 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.
(Dz. U. z 2009 r., Nr 124, poz. 1030).
5. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
(Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 – tekst jednolity).
6. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
(Dz. U. z 2002 r., Nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 lipca 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej. (Dz. U. z 2009 r., Nr 119, poz. 998).
8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a

także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania. (Dz. U. z 2007 r., Nr 143, poz. 1002).

9. PN – 92 / B – 02868 / 01
Ochrona przeciwpożarowa.
Symbole graficzne stosowane na planach ochrony przeciwpożarowej.
10. PN – 92 / N – 01255
Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.
11. PN – 92 / N – 01256 / 01
Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
12. PN – 92 / N – 01256 / 02
Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
13. PN – 86 / E – 050036 / 01
Ochrona odgromowa obiektów budowlanych.
Wymagania ogólne – Poprawka 1 (Biuletyn PKNMiJ Nr 8) 87, poz. 75.
14. PN – 86 / E – 05003 / 02
Ochrona odgromowa obiektów budowlanych.
Ochrona podstawowa.
15. PN – 89 / E – 05003 / 03
Ochrona odgromowa obiektów budowlanych.
Ochrona obostrzona.
16. PN – EN 671 – 1
Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty z wężem półsztywnym.
17. PN – EN 671 – 2
Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty z wężem płasko składanym.
18. PN – EN 671 – 3
Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Konserwacja hydrantów wewnętrznych z wężem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z wężem płasko składanym.